

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (UE) 2022/1804**z dnia 4 maja 2022 r.****zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA) za rok budżetowy 2020**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej za rok budżetowy 2020,
 - uwzględniając art. 100 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,
 - uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0111/2022),
- A. mając na uwadze, że zgodnie z zestawieniem dochodów i wydatków ⁽¹⁾ ostateczny budżet Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Agencją”) na rok budżetowy 2020 wyniósł 24 167 314 EUR, co stanowi wzrost o 5,67 % w porównaniu z 2019 r.; mając na uwadze, że budżet Agencji pochodzi niemal wyłącznie z budżetu Unii;
- B. mając na uwadze, że Trybunał Obrachunkowy (zwany dalej „Trybunałem”) w sprawozdaniu dotyczącym rocznego sprawozdania finansowego Agencji za rok budżetowy 2020 (zwanym dalej „sprawozdaniem Trybunału”) stwierdził, iż uzyskał wystarczającą pewność, że roczne sprawozdanie finansowe Agencji jest wiarygodne oraz że transakcje leżące u jego podstaw są legalne i prawidłowe;

Zarządzanie budżetem i finansami

1. odnotowuje z zadowoleniem, że wysiłki związane z monitorowaniem budżetu w roku budżetowym 2020 doprowadziły do osiągnięcia wskaźnika wykonania budżetu w wysokości 100,00 %, co odpowiada wskaźnikowi z 2019 r.; zwraca uwagę, że wskaźnik wykonania środków na płatności wyniósł 70,85 %, co oznacza spadek o 7,85 % w porównaniu z rokiem 2019;
2. zwraca uwagę, że zgodnie ze sprawozdaniem Trybunału i odpowiedzią Agencji w ramach działań następczych po udzieleniu absolutorium za 2019 r. w tytule III stwierdzono wysoki poziom przeniesień środków na zobowiązania, co odzwierciedla głównie charakter podstawowej działalności Agencji, która obejmuje finansowanie badań i innych działań uświadamiających, trwających kilka miesięcy i często realizowanych po upływie danego roku; odnotowuje, że przeniesione środki na zobowiązania w tytule III stanowią wzrost o 23 % w porównaniu z tymi samymi środkami w 2019 r.; zwraca uwagę, że w grudniu 2020 r. zaciągnięto zobowiązania na znaczną część (25 %) środków w tytule III przeniesionych na 2021 r.; ponadto odnotowuje, że przeniesienia w tytule III dokonane przez Agencję w 2020 r. odpowiadały 28 % środków przeniesionych z 2019 r., na które zaciągnięto zobowiązania; zwraca uwagę, że ustalenia te wskazują na problem strukturalny w Agencji, i wzywa Agencję do rozwiązania tego problemu poprzez poprawę planowania budżetu i cykli wdrażania;

Skuteczność

3. potwierdza ważną rolę Agencji w promowaniu i zapewnianiu ochrony praw podstawowych osób mieszkających w Unii; przypomina znaczenie Agencji w promowaniu refleksji nad bezpieczeństwem i prawami podstawowymi; podkreśla w szczególności wartość badań i opinii Agencji dla opracowywania i wdrażania prawodawstwa Unii; przypomina o zobowiązaniu Agencji do ochrony słabszych grup społecznych i przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji;

⁽¹⁾ Dz.U. C 114 z 31.3.2021, s. 60.

4. z zadowoleniem zauważa, że Agencja zareagowała na pandemię COVID-19, publikując sześć biuletynów, w których terminowo i wyczerpująco przedstawiono przegląd wpływu na prawa podstawowe środków krajowych przyjętych w całej Unii w celu ochrony obywateli przed COVID-19; przypomina jednak, że Agencji nie zapewniono dodatkowych zasobów na to dodatkowe zadanie; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że pomimo wyzwań związanych z pandemią COVID-19 Agencja opracowała 163 079 materiałów i narzędzi związanych z działaniami uświadamiającymi, co znacznie przekracza cel wyznaczony na 2020 r.; docenia zwiększoną obecność Agencji w mediach;
5. podkreśla stałe monitorowanie przez Agencję wielu związanych z prawami podstawowymi wyzwań, które wynikają z gromadzenia, przechowywania i przetwarzania danych w wielkoskalowych systemach informatycznych i interoperacyjności tych systemów; zwraca uwagę, że Agencja podkreśla potencjalne zagrożenia dla praw podstawowych w odniesieniu do ochrony danych osobowych, ochrony przed dyskryminacją i prawa do skutecznego środka odwoławczego oraz potrzebę właściwego wdrożenia zabezpieczeń;
6. uznaje złożony charakter badań prowadzonych przez Agencję, obejmujących prawo i praktyki wszystkich państw członkowskich, oraz dużą liczbę publikacji i sesji szkoleniowych prowadzonych w celu zapewnienia przestrzegania praw podstawowych, co również stanowi wkład w prace różnych organów i agencji Unii;
7. podkreśla zaangażowanie Agencji w ochronę słabszych grup społecznych i przeciwdziałanie wszelkim rodzajom dyskryminacji w Unii; z zadowoleniem przyjmuje, że we wniosku dotyczącym rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 168/2007⁽²⁾ jasno określono, że zakres działalności Agencji obejmuje wszystkie kompetencje Unii;
8. zwraca uwagę, że w ramach pomiaru wyników Agencja wykorzystuje 31 kluczowych wskaźników skuteczności działania do oceny wyników i wpływu jej działań oraz 5 dodatkowych kluczowych wskaźników skuteczności działania w celu poprawy zarządzania budżetem; zwraca uwagę, że w 2020 r. rozpoczęto reformę ram pomiaru wyników, aby ocenić wpływ Agencji zarówno na szczeblu strategicznym, jak i operacyjnym;
9. wyraża zadowolenie, że, aby osiągnąć wspólne cele polityczne, Agencja współpracuje z innymi agencjami, w szczególności z Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej, Europejską Fundacją na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy, Europejskim Instytutem ds. Równości Kobiet i Mężczyzn, Agencją Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości, Agencją Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych, Agencją Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania oraz Europejskim Urzędem Wsparcia w dziedzinie Azylu i Europejskim Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ponadto Agencja regularnie wspiera inne agencje Unii w wykonywaniu w ramach ich działalności obowiązków wynikających z Karty praw podstawowych Unii Europejskiej; zachęca Agencję, by w przypadku powielających się zadań nadal poszukiwała możliwości wspólnego wykorzystywania zasobów i personelu z innymi agencjami prowadzącymi podobne działania;
10. z zadowoleniem przyjmuje rozszerzenie zakresu doradztwa Agencji w dziedzinie praw podstawowych na inne agencje, w szczególności wsparcie dla Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej w rozmieszczeniu 40 obserwatorów praw podstawowych we wszystkich obszarach jej działalności;
11. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Agencja z powodzeniem wdrożyła swój roczny program prac na 2020 r. i zdołała zrealizować wszystkie cele; z zadowoleniem przyjmuje intensyfikację współpracy między Agencją a organizacjami międzynarodowymi, takimi jak Rada Europy i Organizacja Narodów Zjednoczonych; ponownie wyraża uznanie dla uruchomienia systemu informacji o prawach podstawowych Unii Europejskiej w celu bardziej systematycznego wykorzystywania ocen międzynarodowych zobowiązań Unii i państw członkowskich w dziedzinie praw człowieka;

Polityka kadrowa

12. zwraca uwagę, że do 31 grudnia 2020 r. plan zatrudnienia zrealizowano w 97,22 % – przyjęto 70 pracowników na czas określony, podczas gdy budżet Unii przewidywał 72 stanowiska dla tej kategorii pracowników (w porównaniu z 72 stanowiskami zatwierdzonymi w 2019 r.); stwierdza ponadto, że w 2020 r. Agencja zatrudniała również 32 pracowników kontraktowych i 9 oddelegowanych ekspertów krajowych;

⁽²⁾ COM(2020) 225.

13. z zadowoleniem przyjmuje równowagę płci wśród kadry kierowniczej wyższego szczebla Agencji, gdzie 3 z 6 należących do niej osób (50 %) jest tej samej płci, oraz wśród ogółu pracowników Agencji, gdzie 53 na 102 pracowników (51,96 %) to kobiety; odnotowuje równowagę płci w zarządzie Agencji – 30 z 50 zasiadających w nim osób (60%) to kobiety; zwraca się do Komisji i państw członkowskich, by mianując kandydatów na członków zarządu Agencji, miały na uwadze znaczenie, jakie ma zapewnienie równowagi płci;
14. zwraca uwagę na sprawozdanie Agencji, zgodnie z którym zmiana metod pracy podczas pandemii COVID-19 spowodowała zacieranie się różnic między czasem pracy a czasem wolnym pracowników; zwraca uwagę na środki podjęte przez Agencję w celu wspierania zdrowia, bezpieczeństwa i dobrego samopoczucia jej pracowników poprzez zapewnienie odpowiedniego wsparcia informatycznego, dostępu do informacji, zwrot kosztów zainstalowania sprzętu biurowego w domu, wprowadzenie elastycznej organizacji pracy, zapewnienie utrzymania komunikacji między pracownikami a kierownikami działów oraz zwrócenie się do pracowników o przedstawienie głównych obaw i zasugerowanie innowacji, które chcieliby widzieć; odnotowuje ponadto badania przeprowadzone przez Agencję na temat doświadczeń pracowników podczas lockdownu oraz wyniki badania przeprowadzonego w grudniu 2020 r., z których wynika, że 75 % pracowników było zadowolonych z elastycznej organizacji pracy, a 85 % uważało, że jest odpowiednio poinformowanych o zmianach w zakresie organizacji pracy;

Zamówienia publiczne

15. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że podjęto działania w związku z uwagami Trybunału dotyczącymi elektronicznych procedur przetargowych i elektronicznego składania ofert oraz że działania te zostały zrealizowane; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w pierwszym kwartale 2020 r. Agencja ogłosiła swoje pierwsze otwarte zaproszenie do składania ofert z wykorzystaniem elektronicznego systemu składania dokumentów;
16. odnotowuje, że Agencja wszczęła 11 postępowań o udzielenie zamówienia – dwa otwarte i dziewięć wynegocjowanych; zwraca uwagę, że Agencja podpisała 632 umowy; odnotowuje, że trzy umowy stanowiły zamówienia bezpośrednie o łącznej wartości 3 362 306 EUR, 529 to umowy szczegółowe lub formularze zamówień na podstawie umów ramowych o wartości 7 824 667 EUR, a 100 umów to umowy o niskiej wartości opiewające na kwotę 486 243 EUR;

Zapobieganie konfliktom interesów i zarządzanie nimi oraz przejrzystość

17. z zadowoleniem przyjmuje wprowadzone środki i aktualnie wdrażane działania Agencji związane z zapewnianiem przejrzystości, zapobieganiem konfliktom interesów i zarządzaniem nimi oraz z ochroną sygnalistów; zauważa, że odnotowano szereg przypadków potencjalnych i domniemyanych konfliktów interesów, które zostały ocenione i złażodzone, przy czym żadnego z tych przypadków nie zgłoszono w 2020 r.; odnotowuje z zadowoleniem, że życiorysy i deklaracje o braku konfliktu interesów prawie wszystkich członków zarządu i kadry kierowniczej wyższego szczebla zostały opublikowane na stronie internetowej Agencji; wzywa Agencję do opublikowania pozostałych życiorysów i deklaracji o braku konfliktu interesów oraz z zadowoleniem przyjmuje środki już podjęte w celu ograniczenia ryzyka;

Kontrola wewnętrzna

18. odnotowuje, że w 2019 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji przeprowadziła audyt dotyczący koncepcji i wdrażania projektu badawczego, w tym zamówienia; odnotowuje, że według Agencji nie zidentyfikowano żadnego krytycznego ryzyka; zwraca jednak uwagę, że w wyniku audytu przeprowadzonego przez Służbę Audytu Wewnętrznego sformułowano cztery ważne zalecenia; odnotowuje, że oczekuje się, iż Agencja wdroży te zalecenia do końca 2021 r.;
19. zwraca uwagę, że w odniesieniu do uwag dotyczących działań następczych związanych z absolutorium za 2019 r. Agencja przyjęła z zadowoleniem propozycję wspólnych ram etycznych dla instytucji i agencji Unii i jest gotowa wnieść wkład w działania odpowiednich sieci;
20. odnotowuje, że Agencja przyjęła ramy kontroli wewnętrznej oparte na dobrych praktykach międzynarodowych, aby zapewnić realizację celów polityki i zarządzania; odnotowuje, że w 2020 r. Agencja przeprowadziła wewnętrzną ocenę stopnia wdrożenia nowych ram kontroli wewnętrznej i stwierdziła, że wszystkie elementy ram kontroli wewnętrznej są obecne i funkcjonują łącznie w zintegrowany sposób; zwraca uwagę, że Agencja powinna podjąć działania w celu poprawy regularnej aktualizacji opisów stanowisk pracy, dążyć do terminowego wdrożenia sprawozdania z rozwoju kariery zawodowej, ocenić możliwość outsourcingu działań służących stworzeniu zintegrowanej polityki komunikacji wewnętrznej oraz wzmocnić planowanie i monitorowanie budżetu na szczeblu kierowniczym za pomocą specjalnych narzędzi sprawozdawczych;

Reakcja na pandemię COVID-19 i ciągłość działania

21. zwraca uwagę, że pomimo wyzwań związanych z pandemią COVID-19 wyniki Agencji w 2020 r. były zgodne z wieloletnim jednolitym dokumentem programowym i zmianami do niego, które polegały na uruchomieniu planu ciągłości działania Agencji i zmianie priorytetów jej prac;
22. przyznaje, że istnieją wyzwania wynikające z pandemii COVID-19 i powiązanych środków wprowadzonych przez państwa członkowskie w celu powstrzymania COVID-19, które wpłynęły nie tylko na czas publikacji sprawozdań Agencji i na przedstawienie wyników, ale również na wdrożenie badania z 2020 r. dotyczącego Romów i innych działań w terenie zaplanowanych w ramach różnych projektów; wyraża jednak zadowolenie, że Agencja wykazała się starannością w działaniach następczych dotyczących środków i w znajdowaniu rozwiązań umożliwiających należytą realizację jej projektów;

Inne uwagi

23. zwraca uwagę, że Agencja korzystała z bezpiecznego rozwiązania dotyczącego poczty elektronicznej oferowanego przez Komisję (SECEM), aby zapewnić bezpieczne przekazywanie szczególnie chronionych informacji jawnych; zwraca ponadto uwagę, że Agencja zastosowała się do wszystkich zaleceń dotyczących bezpieczeństwa wydanych przez Dyрекcję Generalną Komisji ds. Informatyki i zespół reagowania na incydenty komputerowe w instytucjach, organach i agencjach Unii, w związku z korzystaniem z systemu zarządzania treściami internetowymi „DRUPAL”, technologii stosowanej na stronie internetowej Agencji; zwraca uwagę na znaczenie cyfryzacji wewnętrznych procedur Agencji; podkreśla, że przejście Agencji w 2020 r. na korzystanie z usług w chmurze odbyło się z wykorzystaniem wewnętrznych zasobów ludzkich, co przyniosło oszczędności w wysokości 350 000 EUR;
24. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Agencja opracowała 163 079 materiałów i narzędzi związanych z działaniami uświadamiającymi, co znacznie przekracza wyznaczony na 2020 r. cel 2 150 takich materiałów; zwraca uwagę, że w czasie pandemii COVID-19 Agencja utrzymała pierwsze miejsce w rozpowszechnianiu materiałów drukowanych za pośrednictwem strony internetowej Urzędu Publikacji Unii Europejskiej; wyraża zadowolenie, że w ostatnich latach coraz częściej pojawiają się w prasie wzmianki o Agencji – średnio 92 wzmianki tygodniowo i 369 wzmianek miesięcznie w 2020 r., co oznacza, że liczba ta podwoiła się w stosunku do poprzednich lat;
25. z zadowoleniem odnotowuje osiągnięcia Agencji w zapewnianiu racjonalnego pod względem kosztów i przyjaznego dla środowiska miejsca pracy oraz strategię w tym zakresie, a także zachęca Agencję do dalszego stosowania najlepszych praktyk i ich doskonalenia;
26. w odniesieniu do innych uwag towarzyszących decyzji w sprawie absolutorium, które mają charakter przekrojowy, odsyła do swojej rezolucji z dnia 4 maja 2022 r. ⁽³⁾ w sprawie wyników, zarządzania finansami i kontroli agencji.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0196.